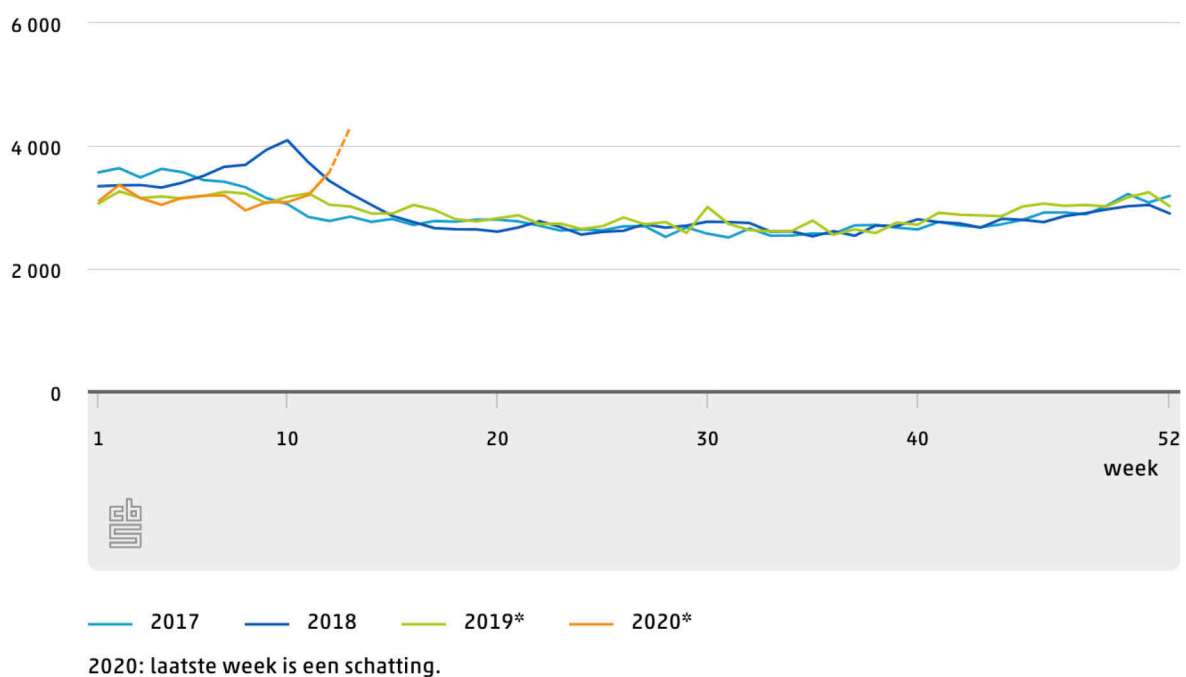

Sterfte neemt toe

De sterfte in de afgelopen weken is hoger uitgevallen dan gemiddeld voor deze periode. In week 12 (16 tot en met 22 maart) overleden 3 575 personen. Dat waren er 443 meer dan gemiddeld in de eerste tien weken van 2020. Voor week 13 (23 tot en met 29 maart) wordt het aantal overledenen geschat op ongeveer 4 300 personen. Deze schatting is gebaseerd op het aantal overlijdensberichten dat het CBS tot nu toe ontvangen heeft voor week 13. Dat melden het CBS en het RIVM op basis van de voorlopige sterftcijfers per week.

In 2020 overleden er tot en met week 10 (tot en met 8 maart) gemiddeld 3 132 mensen per week, net iets minder dan in 2019 toen er in de eerste tien weken gemiddeld 3 170 mensen overleden.

Overledenen per week

De hogere sterfte valt samen met het begin van de coronacrisis in Nederland. Op 27 februari 2020 werd de eerste positief geteste patiënt gemeld in Nederland en op 6 maart het eerste sterfgeval door het nieuwe coronavirus (COVID-19). Op 11 maart heeft de Wereldgezondheidsorganisatie de COVID-19-uitbraak tot pandemie verklaard.

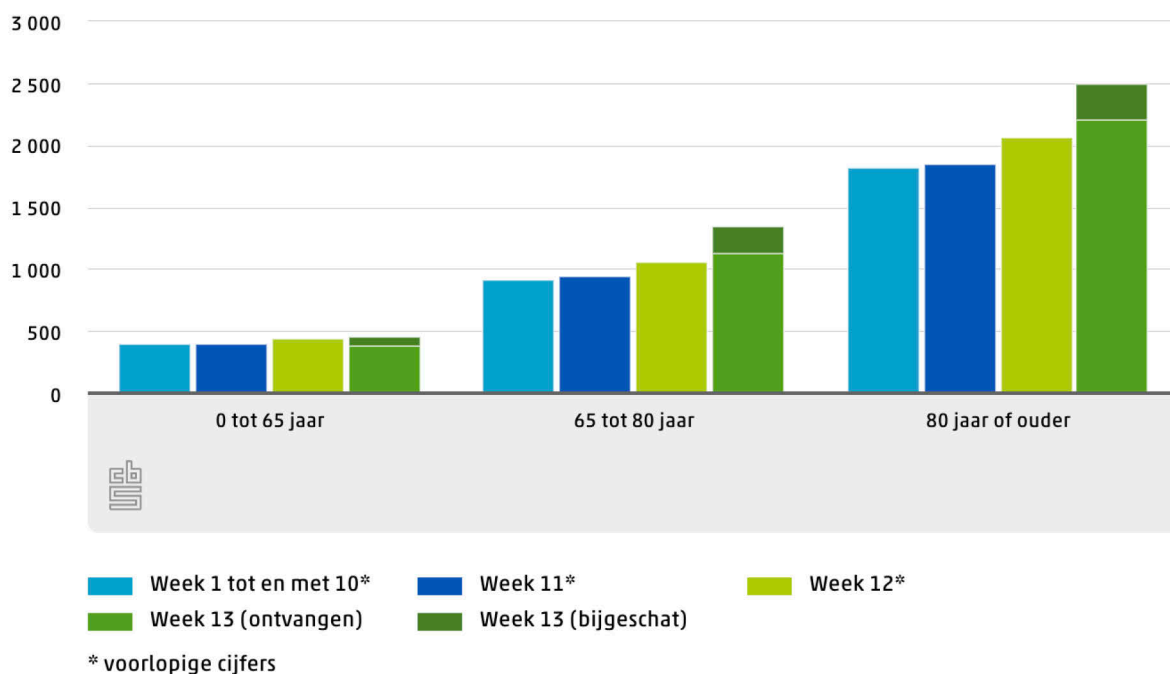
In week 11 zijn 34 overleden COVID-19-patiënten aan het RIVM gemeld, in week 12 werden 280 overledenen gemeld en 713 in week 13 (stand donderdag 2 april 2020). Omdat niet alle overledenen in Nederland getest zijn op COVID-19 zullen de werkelijke aantallen aan corona overleden personen hoger zijn. Door naar het totaal aantal overledenen per week te kijken zoals gemeld aan het CBS—dus ongeacht de doodsoorzaak—ontstaat een completer beeld.

Toename vooral bij ouderen

In absolute aantallen stierven vooral meer ouderen in week 12, vergeleken met de eerste tien weken van 2020. In de winter, en zeker met griep en/of kou, zijn er met name meer sterfgevallen onder ouderen.

Procentueel gezien is het aantal overledenen in week 12 toegenomen bij alle leeftijden boven de 50 jaar. Beneden de leeftijd van 50 jaar is er een daling te zien. In week 13 lijkt de toename zich meer te concentreren bij personen van 65 jaar of ouder.

Overledenen per week, 2020

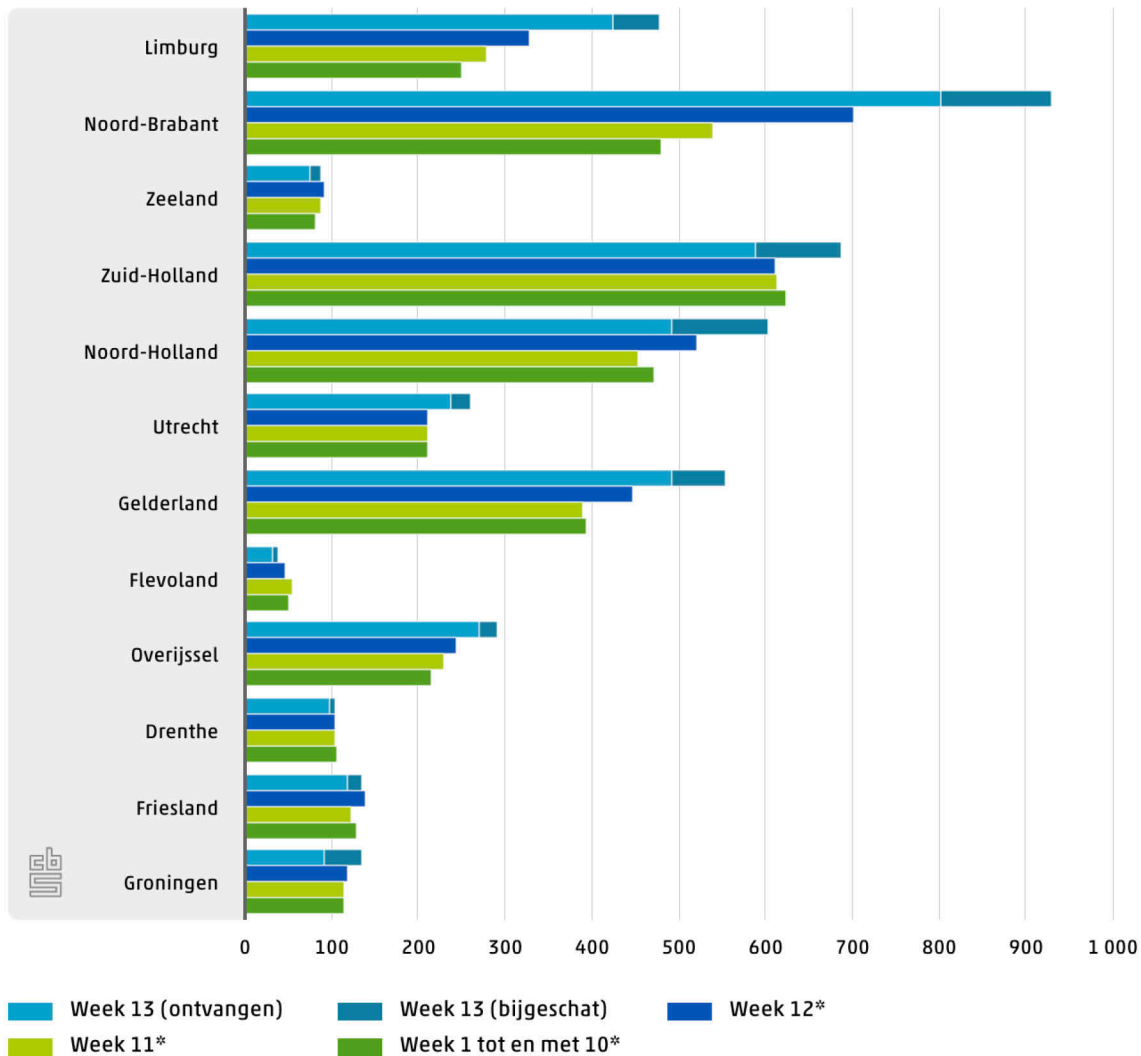

Vooraf meer sterfgevallen in Noord-Brabant

In de meeste provincies was het aantal overledenen in week 12 hoger dan in een gemiddelde week in de eerste tien weken van 2020. De grootste toename is te zien in Noord-Brabant. In week 11 was in deze provincie ook al een duidelijke stijging van het aantal overledenen te zien. Naast Noord-Brabant was het aantal overledenen in week 12 duidelijk hoger in Limburg. Ook in Noord-Holland en Gelderland is een duidelijke toename te zien.

De toename van het aantal overledenen zet in week 13 door in Noord-Brabant en Limburg. In deze twee provincies ligt de totale weeksterfte voor week 13, geschat op basis van de informatie die tot nu toe is binnengekomen, ongeveer 80 procent hoger dan in de eerste tien weken van 2020. Ook in de provincie Utrecht is er in week 13 een duidelijke toename te zien op basis van een eerste schatting. In Gelderland en Overijssel is er ook een (verdere) stijging te zien voor week 13.

Overledenen per week, 2020

Informatiebronnen CBS en RIVM

Het CBS krijgt dagelijks berichten over sterfte binnen uit de bevolkingsregisters van gemeenten. Het CBS heeft dan nog geen informatie over de doodsoorzaak van de overledenen. Deze informatie ontvangt het CBS via een doodsoorzakenverklaring die is ingevuld door de arts die de overledene schouwt. De publicatie van de informatie uit de doodsoorzakenverklaringen wordt regulier in het derde kwartaal van 2020 verwacht, het CBS gaat zich inspannen om dit eerder te publiceren.

Het RIVM ontvangt dagelijks meldingen van overleden COVID-19-patiënten vanuit de GGD's.

Schatting gebaseerd op tot nu toe ontvangen berichten

Gewoonlijk zit er enige tijd tussen de feitelijke overlijdensdatum en het moment waarop deze informatie het CBS bereikt. De overlijdensberichten worden iedere week op donderdag verzameld. Meestal heeft het CBS op donderdag gegevens van iets meer dan 80 procent van alle sterfgevallen van de voorgaande week. Deze informatie geeft dus een indicatie van het te verwachten totale aantal overledenen in die week.

Uit week 12 is op te maken dat de berichten momenteel sneller binnenkomen dan gewoonlijk (het aantal binnengekomen berichten na één week was 87 procent van het totaal). De schatting voor

week 13 is gebaseerd op de aanname dat nu ook 87 procent is ontvangen. Dit is echter niet zeker, het werkelijk aantal overledenen in week 13 kan hoger of lager uitvallen.

Bronnen

StatLine - Sterfte per week <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/70895ned>

Maatwerk – Sterfte per week en per provincie, 2020

Relevante links

Nieuwsbericht – Hogere sterfte houdt aan <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/09/hogere-sterfte-houdt-aan>

FAQ – Hoeveel sterfgevallen zijn er per week? <https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/corona/sociaal/hoeveel-sterfgevallen-zijn-er-per-week->

Dossier – Coronacrisis <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/cbs-cijfers-coronacrisis>

RIVM – Actuele informatie over het nieuwe coronavirus (COVID-19) <https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>

RIVM – Sterftemonitor <https://www.rivm.nl/monitoring-sterftecijfers-nederland>

Onderzoeksbeschrijving bevolkingsstatistiek — <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/bevolkingsstatistiek>

Onderzoeksbeschrijving doodsoorzakenstatistiek — <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/aanvullende%20onderzoeksbeschrijvingen/beschrijving-doodsoorzakenstatistiek>